

[Ole Bjørn Kraft.]

gaaet i Graven. Vi kan kun skabe en tilfredsstillende Form for Folkestyre ved at erkende den Virkelighed, i hvilken dette Folkestyre skal arbejde og leve.

Statsministeren (Stavning): Jeg takker de ærede Ordførere, som har givet Tilslutning til det foreliggende Forslag. Jeg kan i øvrigt indskrænke mig til ret faa Bemærkninger, for saa vidt som kun det ærede Medlem Hr. Ole Bjørn Kraft, som sidst talte, viste nogen Forstaaelse af Sagen. Ganske vist talte det ærede Medlem mod det foreliggende Forslag, men der var dog i hans Tale visse Realiteter i Retning af Forstaaelse af Nødvendigheden af Ændringer, som man maa beklage at maatte savne i de Indlæg, der i øvrigt er kommet fra Modstandernes Side.

Ellers maa jeg sige, at den Forhandling, der har fundet Sted her, ikke i og for sig kan siges at være overraskende, men derfor alligevel oplysende. Den er jo i ganske nøje Overensstemmelse med den Indsats, Oppositionen har ydet i Udvalget, negativ. De to Partier, der endnu har Flertal i Landstinget, tilkendegiver gennem deres Stilling til Sagen her, at de ikke har i Sinde at give Afkald paa de sidste Draaber, der endnu kan presses ud af Landstings-Citronen. Saaledes har de 2 Partier været i de sidste 30 Aar, og saaledes var Det konservative Parti i den Tid, da Venstre maatte døje alle de Konservatives Haansord — der er ikke noget overraskende i denne Holdning.

Man søger at klare sig over Realiteterne ved, saaledes som det er sket her, at fortælle, at det Lovforslag, der her foreligger, bare er en Skitse. Nej, det er akkurat det, der er fornødent, hvis man ønsker at fjerne Landstinget fra Forfatningen, hverken mere eller mindre. Hvis man har andet Maal end det, Lovforslaget sigter efter, maa Forslaget naturligvis have et andet Indhold, men et saadant andet Maal har Regeringen ikke. Det er i dette Øjeblik Regeringens Opgave at slaa til Lyd for at fjerne Landstinget fra Forfatningen, og dertil udkræves netop et Forslag som det, der her foreligger.

Men jeg forstaaar jo meget vel af de Taler, der er holdt, at det ogsaa er helt andre Ting, man vil. Der tales om en anden Form for Tokammersystem; er det ikke et effektivt Tokammersystem, det hedder i de Konservatives Parole? Der tales om Beskyttelse for Mindretallet, og der fore-

lægges en Række Ændringsforslag af et Indhold, som Forslagsstilleren jo allerede selv har erkendt ikke har nogen som helst Udsigt til Gennemførelse i Sammenhæng med det, der her er Tale om. Alt dette er, som enhver kan se, kun Forsøg paa at forplumre Vandene og spænde Ben for den Reform, der er moden i Dag, som maaske ikke er modenovre i Landstinget, men som det desuagtet er naturligt at sætte paa Dagsordenen i første Omgang.

Beskyttelse for Mindretallet, siger man, vil blive savnet, naar man laver et saadant effektivt Etkammersystem. Ja, det er jo afhængigt af, paa hvilken Maade Mennesker vil behandle hinanden. Jeg erkender, at hvis vi skal søge tilbage i Historien til Eksempler paa, hvordan man behandlede Mindretallet tidligere, forstaaar jeg de ærede Medlemmers Frygt. Jeg forstaaar særdeles vel, at Konservative og Venstre siger: Guds Død, nu vil Bøtten altsaa blive vendt, naar det er os, der skal savne Mindretallets Beskyttelse gennem Landstinget! Vi har som Mindretal levet og virket med i det politiske Liv i tilstrækkelig lang Tid til at kende det nuværende Mindretals Opfattelse af, hvad man skylder Mindretal. Da Venstre og Konservative havde Flertal her i Tinget — vi behøver aldeles ikke at gaa længere tilbage end til 1927—28 —, følte vi de groveste Overgreb over for os som Mindretal. Saa hvis man altsaa vil tænke og handle ud fra denne Erfaring, denne meget nærliggende Erfaring, forstaaar jeg jo godt Frygten hos de ærede Medlemmer — men nogen Berettigelse til at forlange særlig Beskyttelse, efter at Magten er gledet dem af Hænde, ser jeg nuægtelig ikke, de har.

Det ærede Medlem Hr. Brorsen talte om, at man skulde jo ikke saadan have Grundlovsændring hvert 10de Aar. Han hæftede sig meget stærkt ved Aaremaalet. Kunde vi saa ikke faa at vide, hvor mange Aar det ærede Medlem mener, der skal gaa mellem hver Grundlovsændring. I en svunden Tid har man ændret Grundlov mange Gange i Løbet af en Snes Aar, men det ligger ganske vist længere tilbage, end da Venstre havde Indflydelse derpaa. Men det er jo ikke hvert 10de Aar, vi foreslaar Grundlovsændring, al den Stund der nu er gaaet 20 Aar minus 2 Maaneder, siden vi fik den sidste Grundlov. Er 20 Aar ikke en passende Tid? Hvad mener det ærede Medlem — skal det være 25 eller 30 Aar, for der maa dog være en Mulighed for ogsaa at ændre Grundloven? Jeg tror ikke, man kan sætte nogen Grænse, hverken 10 eller 20 Aar eller